

Upplägg av framläggingsseminarier

Vetenskapliga arbeten som avhandlingar, uppsatser och examensarbeten skall granskas kritiskt och diskuteras offentligt innan de godkänns. Denna uppgift utförs som regel av en opponenter. I slutet av kursen ska således samtliga studerande lägga fram sitt arbete i ett slutseminarium. I det följande förklaras vad respondent- och opponentskap innebär, hur du som opponenter kan förbereda din granskning av examensarbetet, och hur seminariet vanligtvis är upplagt.

Opponentskap och respondentskap

Varje student kommer ha en central roll i två olika seminarier, dels som respondent, dels som opponenter. Opponenten är den som granskat uppsatsen och som redogör för sin granskning, ger konstruktiv kritik, ställer relevanta frågor till respondenten och diskuterar svagheter och förtjänster i uppsatsen. Respondent är författaren till examensarbetet. Respondenten ska kunna försvara sin uppsats genom att argumentera för de val som gjorts i arbetet, på ett relevant sätt besvara opponenterns frågor och kunna bemöta och diskutera opponenterns synpunkter.

Opponentens förberedelser

Som opponenter ska du vara väl insatt i examensarbetets struktur och innehåll vilket kräver att du läst det flera gånger och noga planerat din opponering. Som opponenter har du huvudrollen i seminariet. Du ger konstruktiv kritik och diskuterar vetenskapliga svagheter och förtjänster i det granskade examensarbetet. I din granskning bör du koncentrera dig på väsentligheter, diskutera arbetets yrkesrelevans, innehåll och struktur och inte fastna i detaljer och formaliteter.

Utifrån din granskning av arbete ställer du frågor till respondenten. Du kanske ber respondenten om vissa förtydliganden och frågar om olika val som respondenten gjort i sitt arbete. Du ger respondenten möjlighet att besvara dina frågor och argumentera för sina val och sitt tillvägagångssätt. På så sätt blir det förhoppningsvis ett konstruktivt samtal mellan opponenter och respondent. Eventuella språkliga felaktigheter och dylikt kan delges utanför seminariet.

Här är förslag på områden/frågor som du som opponenter kan fokusera på i din granskning:

Innehåll och struktur

- Är det en tydlig röd tråd i arbetet? Hur skulle den kunna göras tydligare?
- Är syfte och frågeställningar motiverade och tydligt formulerade? Har de besvarats?
- Används vetenskaplig originallitteratur i litteraturgenomgången? Är den relevant för studiens syfte och frågeställningar?
- Är det metodologiska tillvägagångssättet tydligt redovisat? Vilka svagheter och förtjänster finns det i urval av informanter, val av datainsamlingsmetod och analys? Diskuteras etiska aspekter?
- Har resultatredovisningen en tydlig struktur? Används intervjuutdrag, tabeller och figurer på ett sätt som gör att det är lätt att följa och förstå resultatredovisningen?
- Diskuteras resultaten i relation till syfte, frågeställningar och tidigare forskning? Är slutsatserna rimliga?

Formalia

- Används citat, referenser i texten och i referenslistan på ett korrekt sätt?
- Är språket bra? Belyser rubriker innehållet på ett tydligt sätt? Används rubriknivåer på ett sätt som underlättar läsningen?

Vid planering av oppositionen kan du som opponenter med fördel också ta hjälp av de punkter som anges under "Betygskriterier" i Studiehandedningen.

Seminariets upplägg

För varje uppsats som läggs fram utses en examinator som bedömer uppsatsen och är ordförande på seminariet. Framläggningsseminariet pågår ca en timme och har följande struktur:

1. Examinatorn är ordförande och inleder seminariet.
2. Respondenten får möjlighet att meddela om han/hon upptäckt mindre felaktigheter som kan ha betydelse för läsningen, till exempel, om en mening eller några ord fallit bort.
3. Opponenten sammanfattar kortfattat hela examensarbetet (Syfte, tillvägagångssätt och resultat). (5-10 minuter). Respondenten ges möjlighet att kommentera opponentens sammanfattning.
4. Därefter börjar en granskning och diskussion som opponenten förberett. Opponenten diskuterar såväl svagheter som förtjänster med arbetet och för ett konstruktivt samtal med respondenten. (ca 30 minuter)
5. Övriga seminariedeltagare skall ha läst arbetet och har också möjlighet att bidra i diskussionen.

Examinator meddelar också under, eller direkt efter, seminariet vad som skall åtgärdas för att arbetet ska bli godkänt. Studenten har efter seminariet två veckor på sig att åtgärda förslagen och lämna arbetet till examinatorn. Först därefter examineras arbetet.